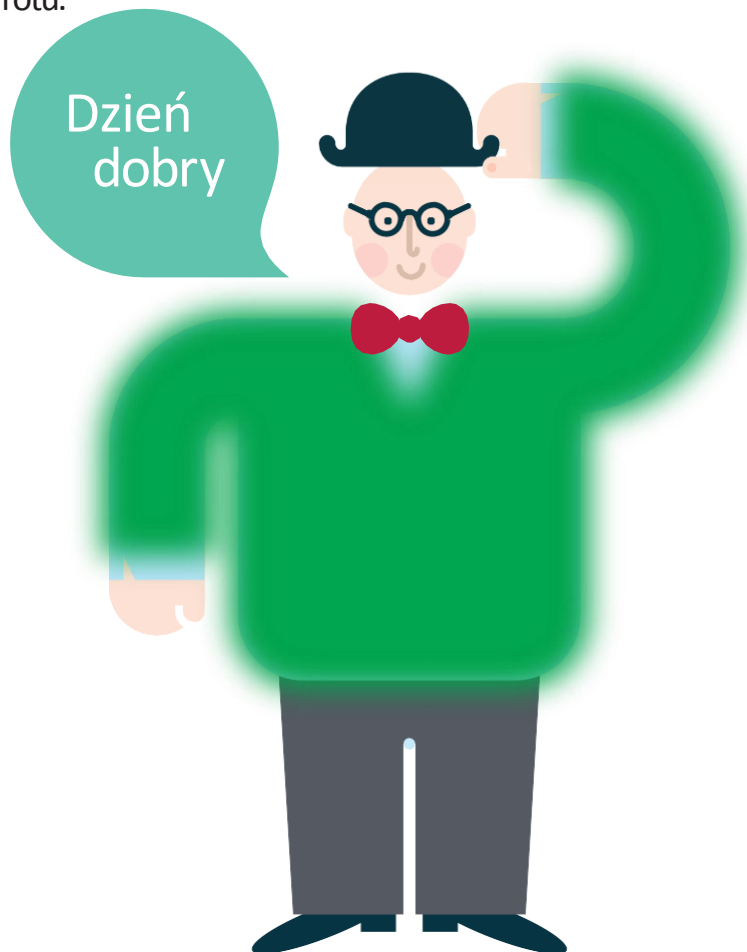

Poczuj
się pewnie
w rozmowie.
Savoir-vivre
wobec osób
z niepełnosprawnościami.

1. Używaj odpowiedniej **formy grzecznościowej**.

W stosunku do osób z niepełnosprawnościami zawsze używaj zwrotu.

Unikaj zwrotu:

Nie przechodź na „Ty” bez wyraźnego sygnału, że otrzymałeś zgodę na tę bezpośredniość. Stosuj tę zasadę nawet jeśli osoba, z którą rozmawiasz mówi do Ciebie na „Ty”, być może nie potrafi ona inaczej wyrazić swojego zdania.

2. Zwracaj się bezpośrednio.

Nie ignoruj osoby z niepełnosprawnością, zwracaj się bezpośrednio do niej.

Jak się Pan Czuje?

Unikaj:

Niech Pan
go zapyta,
jak się
czuje

Kiedy osoba z niepełnosprawnością korzysta z pomocy kogoś bliskiego lub tłumacza języka migowego, nie kieruj swoich słów do pośrednika. Zwracaj się wprost do osoby, która przysłała załatwić swoją sprawę. Jeśli ktoś Cię nie słyszy, nie widzi lub jest na wózku nie znaczy, że Cię nie rozumie.

3. Słowa są ważne.

Mów:

4. Używaj prostego języka.

5. Bądź **neutralny**.

Traktuj osobę z niepełnosprawnością,
jak każdego innego człowieka.

Nie traktuj
jej jak
bohatera.

Nie lituj się
nad nią.

Nie decyduj,
jak powinna
czuć się ze
swoją
niepełno-
sprawnością.

6. Dostosuj się do potrzeb swojego rozmówcy.

Swoją postawą pomagasz łamać bariery komunikacyjne. Podczas rozmowy z osobą niską lub poruszającą się na wózku:

Nie stawaj nad nią – możesz sprawić wrażenie, że traktujesz ją z wyższością, protekcjonalnie.

Nie kłękaj, nie kucaj, nie pochylaj się – to postawa kojarząca się z rozmową z dzieckiem, może zostać odebrana, jako protekcjonalna.

Nie stawaj z boku lub za plecami osoby na wózku – to może zmusić rozmówcę do niewygodnego wyginania szyi.

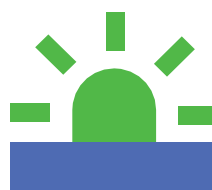
Nie kładź na kolana osoby poruszającej się na wózku żadnych przedmiotów – to nie jest miejsce do odkładania dokumentów.

7. Zapytaj, jak pomóc.

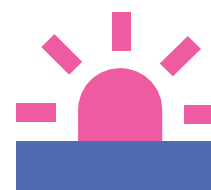
Bądź gotowy do udzielenia wsparcia.

Jeżeli widzisz, że coś sprawia trudność – zapytaj czy nie potrzeba pomocy.

Pomagaj tylko wtedy, kiedy uzyskasz zgodę na działanie.

Reaguj od razu tylko wtedy, kiedy pomoc powinna być natychmiastowa.

Nie zakładaj z góry, że osoba z niepełnosprawnością nie będzie czegoś w stanie zrobić.

8. Osoba Głucha lub słabosłysząca – jak się porozumieć.

Nie zasłaniaj ust, nie podpieraj brody, nie jedz, nie żuj gumy – to może zniekształcić przekaz.

Nie krzycz – to wprowadza nerwową atmosferę i może zniekształcić komunikat.

Nie używaj zdrobnień, unikaj metafor, niedomówień i żartów

Nie przytakuj, jeśli nie rozumiesz, co Twój rozmówca mówi.

Nie stawaj bokiem lub tyłem do rozmówcy, ani „pod światło”, nie chodź po pokoju – żeby zrozumieć, co mówisz, osoby z osłabionym słuchem muszą dobrze widzieć usta.

Zadbaj o odpowiednie warunki: wyłącz radio, przejdź do pomieszczenia, gdzie nie słychać innych rozmów, zapewnij dobre oświetlenie.

Bądź cierpliwy, nie przerywaj, nie kończ za kogoś – łatwiej się skupić, kiedy czujemy się komfortowo.

Upewnij się, że osoba Głucha na Ciebie patrzy. Możesz pomachać ręką, to zwróci jej uwagę.

Najważniejsze informacje zapisz na kartce papieru, najlepiej w formie instrukcji „krok po kroku”. Zapisz pytanie w inny sposób jeśli osoba Głucha nie rozumie treści.

Mów spokojnie, w naturalnym tempie, bezpośrednio, wyraźnie, twarz skieruj na rozmówcę.

Układaj krótkie, jednoznaczne zdania, używaj prostych sformułowań.

Rób krótkie przerwy w wypowiedzi – czytanie z ust jest bardzo męczące.

9. Osoba z dysfunkcją wzroku – jak się porozumieć.

Nie ostrzegaj krzykiem.

Nie łąp za rękę, kiedy ktoś zbliży się do schodów lub innego niebezpiecznego miejsca.

Nie wołaj, nie zaczepiaj, nie głaszcz psów przewodników – mają do wykonania ważne zadanie i nie można ich rozpraszać.

Nie pokazuj kierunków.

Nie używaj zwrotów „tam” i „tu”.

Użyj tzw. opisu tarczy zegara, np.: „krzesło znajduje się na godzinie dwunastej, proszę usiąść”.

Dotknij ramienia osoby z dysfunkcją wzroku, do której mówisz – będzie wiedziała, że zwracasz się właśnie do niej.

Ostrzegaj spokojnym głosem, precyzując położenie i rodzaj niebezpieczeństwa.

Proszę uważać, schody po lewej stronie.

Kiedy musisz zostawić osobę z dysfunkcją wzroku samą, wskaż jej punkt podparcia i orientacji (np. ścianę), opisz drogę do wyjścia.

Kiedy osoba niewidząca prosi o zaprowadzenie w konkretne miejsce, podaj jej swoje ramię i idź pół kroku przed nią

Puknij we wskazywany przedmiot, żeby pokazać w jakiej odległości się znajduje.

10. Pamiętaj o zachowaniu fizycznej strefy komfortu.

Jeżeli chcesz pomóc osobie z dysfunkcją wzroku, możesz dotknąć jej ramienia w delikatny, nie natarczywy sposób – dzięki temu będzie wiedziała, że mówisz do niej.

Zanim spróbujesz pomóc, zawsze zapytaj, jak to możesz zrobić i za co powinieneś chwycić.

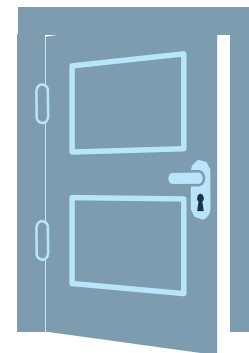
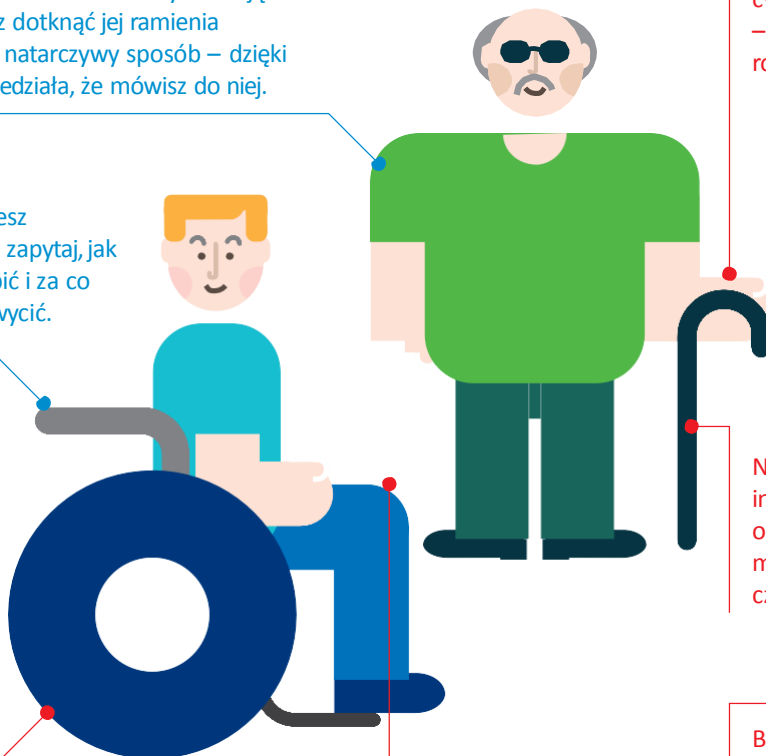
Bez wyraźnej zgody nie popychaj wózka – osoba na nim siedząca może stracić poczucie balansu i wózek może się przewrócić.

Nigdy niczego nie wieszaj na wózku, ani nie kładź na kolanach osoby nim jadącej.

Nie chwytaj za ręce osób poruszających się przy pomocy laski lub kul – potrzebują ich, żeby utrzymać równowagę.

Nie dotykaj wózka, laski, kul ani innych sprzętów, które pomagają osobom z niepełnosprawnościami się poruszać – to integralna część ciała ich właściciela.

Bez wyraźnej zgody nie pomagaj przy otwieraniu drzwi – osoby z niepełnosprawnością ruchową często przenoszą na nie swój ciężar – niezapowiedziana ingerencja w tę czynność może spowodować upadek.

Dziękuję za uwagę